

Мулько Д. О.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Науковий керівник: Петик М. І., к. е. н.,
доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівський національний університет ім. Івана Франка
м. Львів

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРОЦЕСИ ОБЛІКУ, ФОРМУВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В умовах цифрової трансформації економіки інформаційні технології (ІТ) набувають дедалі більшого значення для фінансово-господарської діяльності підприємств. Автоматизація облікових процесів, використання систем планування ресурсів підприємства та сучасних інструментів фінансового аналізу безпосередньо впливають на точність визначення фінансового результату і якість управлінських рішень щодо управління прибутком.

Прибуток, як основна категорія ринкової економіки, є головним показником ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Його правильний облік та своєчасний аналіз залежать від надійності та швидкої дії інформаційних систем, які використовує підприємство. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», фінансовий результат відображається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід), а точність його формування є базовою умовою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Однією з ключових технологій, що трансформують облік прибутку, є ERP-системи (Enterprise Resource Planning). Система SAP R/3, зокрема її модулі SAP FI (фінанси) та SAP CO (управлінський облік), дозволяє об'єднати планування, аналіз і складання звітності в один узгоджений процес [1]. Це означає, що всі фінансові дані підприємства збираються та обробляються в єдиній системі. Завдяки цьому підприємство може ефективніше контролювати свої доходи й витрати, оцінювати результати діяльності та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, така інтеграція допомагає уникнути помилок у даних і робить фінансову інформацію більш точною та прозорою. Серед українських ERP-рішень, що підтримують облік фінансових результатів відповідно до вимог НП(С)БО та МСФЗ, поширеними є платформи ISpro, «Дебет Плюс» та BAS Бухгалтерія.

Важливу роль у підвищенні якості обліку прибутку відіграє електронний документообіг. Відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV (в редакції від 31.12.2023), електронний документообіг – це сукупність процесів створення, оброблення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів із застосуванням перевірки їх цілісності [2]. Масовий перехід на електронний документообіг у господарській діяльності, який особливо прискорився під час

пандемії та воєнного стану, дозволив значно швидше обробляти первинні документи. Крім того, автоматизація цього процесу допомогла зменшити кількість помилок, пов'язаних із людським фактором, і підвищила точність облікових даних.

Міжнародні консалтингові компанії «Великої четвірки» документують значний прогрес у цифровій трансформації фінансових функцій. Згідно зі звітом PwC «Finance Effectiveness Benchmarking Report» (2024), фінансові команди провідних підприємств зменшили витрати майже на 25% (у відсотках від виручки), переорієнтувавши діяльність з рутинних операцій на генерацію бізнес-аналітики [3]. Паралельно KPMG зафіксував, що 87 % організацій, які активно використовували цифрові технології впродовж останніх двох років, досягли зростання прибутку, причому 59 % з них – не менше ніж на 11 % [4]. Ці дані підтверджують, що ІТ-трансформація безпосередньо корелює з покращенням показників прибутковості.

Використання штучного інтелекту та методів машинного навчання дає нові можливості для більш ефективного управління прибутком підприємства. Зокрема, інструменти прогнозу аналітики допомагають фінансовим фахівцям точніше передбачати виручку, грошові потоки та витрати, що, у свою чергу, покращує якість фінансового планування і прийняття управлінських рішень [3]. Автоматизація процесів фінансового закриття, звірки рахунків і складання звітності дозволяє скоротити тривалість операційного циклу та підвищити точність облікових даних. Це особливо важливо для правильного визначення чистого прибутку підприємства.

Для України цифрова трансформація облікових процесів є особливо важливою в умовах євроінтеграції. Зокрема, з 2023 року, відповідно до Закону № 2801-IX, національне законодавство у сфері електронного документообігу поступово узгоджується з вимогами ЄС. Крім того, кваліфіковані електронні підписи України визнані Європейською Комісією та включені до переліку довірених підписів третіх країн, що спрощує електронну взаємодію з європейськими партнерами [5]. Це відкриває для вітчизняних підприємств нові можливості для інтеграції з міжнародними обліковими системами та застосування МСФЗ у цифровому середовищі.

Таким чином, впровадження сучасних ІТ-інструментів – ERP-систем, електронного документообігу та аналітичних платформ на основі ІІІ – суттєво підвищує точність обліку і формування прибутку, сприяє його оптимізації через скорочення операційних витрат та оперативнішому прийняттю управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Застосування модулю «Управлінський облік і звітність» (CO) системи ERP SAP R/3 для автоматизації управлінського обліку. Облік і фінанси АПК: науково-освітній портал. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/zastosuvannya-modulyu-upravlinskiy-oblik-i-zvitnist-so-sistemi-erp-sap-r-3-dlya-avtomatizacii-upravlinskogo-obliku.html> (Дата звернення: 01.05.2026).

2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України № 851-IV від 22.05.2003 р. (редакція від 31.12.2023). Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/851-15> (Дата звернення: 01.05.2026)

3. PwC. Finance Effectiveness Benchmarking Report 2024 / AI agents help drive a new finance operating model. PricewaterhouseCoopers. URL: <https://www.pwc.com/us/en/tech-effect/ai-analytics/ai-agents-for-finance.html> (Дата звернення: 02.05.2026).

4. KPMG / Digital transformation statistics. WalkMe Blog, 2025. URL: <https://www.walkme.com/blog/digital-transformation-statistics/> (Дата звернення: 02.05.2026).

5. Юридична сила електронних документів в Україні. *Vchasno.ua*, 2025. URL: <https://vchasno.ua/en/yurydychna-syla-elektronnykh-dokumentiv/> (Дата звернення: 02.05.2026).

Новіков М. В.,

здобувач вищої освіти спеціальності 122 Комп'ютерні науки
Науковий керівник: Крайній В. О., к.е.н., старший викладач кафедри економічної кібернетики, комп'ютерних наук та інформаційних технологій, Миколаївський національний аграрний університет м. Миколаїв

МЕТОДИ АВТОМАТИЗОВАНОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ МАНІПУЛЯЦІЙ У МЕДІА

У тезах розглянуто сучасні методи автоматизованого аналізу текстів для виявлення маніпуляцій у медіа. Проаналізовано основні підходи обробки природної мови, включаючи токенізацію, лематизацію, методи векторного представлення тексту та машинне навчання для класифікації та аналізу новинних повідомлень. Окрему увагу приділено аналізу тональності тексту, семантичному аналізу та кластеризації новинних матеріалів для виявлення маніпулятивних наративів. Вказано на практичну значущість автоматизованих систем для медіамоніторингу, підвищення медіаграмотності та підтримки аналітичної діяльності у сфері медіакомунікацій.

У сучасному інформаційному суспільстві медіапростір відіграє ключову роль у формуванні громадської думки та впливі на соціально-політичні процеси. Швидке поширення інформації через новинні сайти, соціальні мережі та інші цифрові платформи створює умови для активного використання маніпулятивних технологій. Маніпуляції у медіа можуть проявлятися у вигляді перекручення фактів, емоційного впливу, вибіркового подання інформації або використання риторичних прийомів, спрямованих на формування певного ставлення аудиторії [1]. У зв'язку з великим обсягом медіаконтенту традиційні методи аналізу інформації стають недостатньо ефективними. Саме тому актуальним є застосування автоматизованих методів аналізу текстів, які дозволяють швидко